GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

e unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străluătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 155. Joi, 16 (28) Iulie. 1887.

Braşovŭ, 15 Iulie 1887.

„Nu se putea da atitudinei politice, ce au observat'o în mai multe părţĭ Sasii din Ardélŭ în decursulŭ alegerilorŭ trecute dietale, o ilustrăţiune mai nimerită şi mai caracteristică, decâtŭ cum o face unŭ articulŭ apărutŭ în *„Neue freie Presse“* de Vinerea trecută.

Acestŭ articulŭ, ce i s'a trimisŭ din Pesta fóiei vienese, laudă şi preamăresce *„fericitele porniri“* ale Saşilorŭ din valea Bistriţei, din ţéra Bârsei şi din alte ţinuturĭ ardelenescĭ, locuite de Saşĭ, pornirĭ de a se înţelege şi de a se împăca cu Ungurii dela putere.

Aruncându-ne ochii asupra acestui articulŭ, îndată amŭ înţelesŭ, că elŭ este érăşĭ una din multele încercărĭ, ce se facŭ de unŭ timpŭ încóce din partea guvernului, spre a amăgi şi ademenĭ pe Saşii din Ardélŭ, ca sĕ renunţe de a mai face oposiţiune şi sĕ între cu toţii în tabĕra lui Tisza.

Din când în când se întinde mréja spre a prinde cu ea pe pacînicii locuitorĭ de viţă săséscă ai fostului fundŭ regescŭ. Şi de astă-dată se face acésta nu fără dibăciă şi cu multŭ rafinamentŭ.

Fiindŭ de mare interesŭ pentru noi, Ardelenii, cele ce se atingŭ în articululŭ din vorbă, vomŭ împărtăşi pe scurtŭ cetitorilorŭ noştri cuprinsulŭ lui.

Articululŭ începe prin a constata că s'au petrecutŭ cu ocasiunea ultimelorŭ alegerĭ însemnate schimbărĭ în mijloculŭ poporaţiunei săsescĭ în Ardealŭ. Sasii s'au săturatŭ de politica de isolare ce o recomandă de mulţĭ anĭ ortodocşii (Sasĭ) din Sibiiu şi în două cercurĭ electorale, representate până acuma de aderenţii partidei poporale săsescĭ, au învinsŭ representanţii ideei de înţelegere cu puternicii ḑilei de aḑĭ, care înţelegere ar fi a se căuta în sînulŭ partidei guvernului şi pe basa programului ei.

In tabĕra partidei liberale — continuă „N. fr. Presse“ — s'a primitŭ cu viuă satisfacere acestŭ resultatŭ dobênditŭ în fundulŭ regiu, ca o dovadă mai multŭ că massele sĕ petrundŭ de aceléşĭ curente politice şi spirituale, cu tótă deosebirea lorŭ naţională de icĭ şi de colo. Partida liberală numĕră acum 5 deputaţĭ saşĭ ca membrii ai sĕi, carĭ ca bunĭ patrioţĭ germanĭ vorŭ câştiga ideei de statŭ magliare între conaţionalii lorŭ sincerĭ aderenţĭ şi informândŭ pe conducĕtorii statului despre trebuinţele speciale ale patriei lorŭ vorŭ căuta sĕ-i câştige pentru ele.

„Curentulŭ acesta între Saşĭ şi Ardelenĭ este vechiu, dér nu s'a manifestatŭ nicĭodată aşa de puternicŭ şi cu succesŭ ca acuma şi nicĭ chiar în fundulŭ regiu nu se mai încércă nimenĭ de a stigmatisa pe aceştĭ representanţĭ ai stăruinţelorŭ de înţelegere ca renegaţĭ şi ca trădătorĭ ai naţiunei săsescĭ. Căcĭ chiar şi elementele cele mai tinere ale partidei poporale săsescĭ caută punctele de atingere spre a împăca diferenţele pendente, le caută cu precauţiune şi pe pipăite, după cum e firea Sasului, spre a'şĭ păstra demnitatea şi a nu compromite greşelele politice ale bĕtrânilorŭ, dér le caută totuşĭ şi cu puţină bunăvoinţă le vorŭ şi afla mai curêndŭ séu mai târḑiu. Apelulŭ electoralŭ alŭ partidei poporale săsescĭ n'a fostŭ decâtŭ o repetiţiă a programului de mai nainte, dér s'au aflatŭ întrênsulŭ călduróse accente a credinţei cătră statŭ, o puternică intonare a hegemoniei maghiare şi o domólă desfăşurare a proprielorŭ dorinţe“.

Vorbindŭ mai departe de discursulŭ-programŭ alŭ profesorului Meltzl ţinutŭ în Sibiiu, în care acesta a accentuatŭ cu mare căldură ideea de înţelegere cu guvernulŭ ungurescŭ, esclamă autorulŭ articulului din vorbă:

„Faptulŭ este de totŭ îmbucurătorŭ, urmaşii coloniştilorŭ germanĭ ardelenĭ, pionerii culturei germane, geograficesce cei mai înaintaţĭ în Orientŭ, se pregătescŭ a face pace cu statulŭ ungarŭ. Ei n'o facŭ acésta în modŭ arogantŭ, ca şi când s'ar tracta între putere şi putere, dér sciu totdeodată sĕ evite rolulŭ supusŭ de suplicanţĭ. Prudenţa înăscută lorŭ i-a făcutŭ sĕ găséscă tonulŭ adevĕratŭ şi momentulŭ nemeritŭ.“

„In faţa înfricoşatelorŭ lupte naţionale ce trebue se le pórte 8 milióne de Germanĭ dincolo de Laita, avisaţĭ numai la puterile lorŭ şi departe de a se dejosi la rolulŭ de copii amenintaţĭ ai marei naţiunĭ germane; sub imediata influinţă a *puternicelorŭ opintirĭ române*, ce au atacatŭ şi naţionalitatea Saşilorŭ, care a ţinutŭ până acum admirabilŭ peptŭ cu vijeliile secolilorŭ, opintirĭ ce ameninţă mereu a-i înghiţi, Saşii nu potŭ face nimicŭ mai cu minte în interesulŭ conservărei lorŭ naţionale, decâtŭ a căuta scutulŭ lorŭ în întărirea statului ungarŭ, care singurŭ póte sĕ ofere oazei lorŭ de cultură o stavilă în contra valurilorŭ furióse a naţionalităţilorŭ strĕine.“

După acéstă apostrofare bine calculată a Saşilorŭ ardelenĭ autorulŭ articulului se încércă a le face nouĕ speranţe, vorbindu-le de *„órecarĭ“* îndatorirĭ, ce le-ar avé guvernanţii ungurĭ faţă cu ei, în casulŭ din urmă.

Asupra acestei părţĭ a articulului ḑiarului vienesŭ vomŭ revenĭ în numĕrulŭ de mâne, ér după ce vomŭ vedé şi rĕspunsulŭ ḑiarelorŭ săsescĭ, ne vomŭ da şi noi opiniunea asupra atitudinei politice a conlocuitorilorŭ noştri saşĭ din punctŭ de vedere alŭ naţionalităţii şi alŭ intereselorŭ ardelenescĭ.

Kogălniceanu în Viena şi convenţia comercială.

„Neue Freie Presse“ publică o dare de sémă despre nisce întrevorbirĭ ce le-au avutŭ în Viena unele persóne cu d. Kogălniceanu, care s'a dusŭ la Parisŭ. Conversaţiunea privesce situaţiunea economică a României şi sorţii pentru încheiarea unei nouĕ convenţiunĭ comerciale cu Austro-Ungaria.

D. Kogălniceanu, ḑice fóia vienesă, a declaratŭ că România sufere în privinţa economică, mai alesŭ Moldova, despre care d. Kogălniceanu e bine informatŭ. deórece dênsulŭ e proprietarŭ acolo. Se scie că tocmai districtele din Moldova au fostŭ în celŭ mai viu contact cu Austria; ele au nevoiă de esportŭ spre nordŭ, pe când comerţulŭ Valahiei a înclinatŭ mai multŭ spre apusŭ şi de aceea a ţinutŭ sĕ se despăgubéscă încâtva pe drumulŭ de mare.

Intrebarea e, trasu-s'a vr'o învĕţătură din aceste fapte? întrébă „N. Fr. Presse“. Se va vedea în Septemvre când se vorŭ întruni, precum se vorbesce, corpurile legiuitóre române. *Din nenorocire însĕ nu mai esistă nicĭ o speranţă, că în anulŭ acesta se va încheia convenţia comercială.*

De altă parte din Viena se scrie cătră „Pester Lloyd“, că societatea căilorŭ ferate de statŭ austro-ungare a cerutŭ dela locurile competente deslușirĭ sigure, décă suntŭ séu nu prospecte, că se va încheia convenţiunea comercială cu România încă în tómna anului curentŭ şi astfelŭ décă se póte conta la unŭ exportŭ mai mare de cereale din partea României? Acéstă întrebare s'a făcutŭ după ce căile ferate române, după cum sună mai multe scirĭ oficiale, au întocmitŭ 900 de vagóne pentru transportŭ. Aceste vagóne vorŭ fi întrebuinţate mai cu sémă pentru transportulŭ cerealelorŭ române în Germania de sudŭ şi Elveţia. Deslușirile date de locurile competente suntŭ, că deocamdată *nu suntŭ de locŭ prospecte, că negocierile de atâtea orĭ întrerupte se vorŭ termina în curêndŭ.*

Importulŭ şi transitulŭ din România în Bucovina.

Guvernulŭ austro-ungarŭ permite importulŭ şi transitulŭ din România în Bucovina pe la punctulŭ Iţcanĭ a peilorŭ, córnelorŭ şi unghielorŭ fórte bine uscate, a maţelorŭ de vite sărate şi uscate, a córdelorŭ, a seului netopitŭ în butóie şi burduşe, a pĕrului de vacă, capră şi porcŭ, a lânei de oi, décă acestea suntŭ în baloturĭ, cu următórele condiţiunĭ:

1. Aceste producte vorŭ fi insoţite de certificate de provenienţă formularŭ Nr. 2, eliberate de medicululŭ veterinarŭ şi legalisate de prefecţiĭ judeţelorŭ séu de primarĭ, în oraşele marĭ de unde pornescŭ.

2. Sĕ se céră mai întâiu autorisarea d-lui guvernatorŭ teritorialŭ din Cernăuţĭ.

3. Pentru transitulŭ acestorŭ producte prin Bucovina în altŭ statŭ, se va cere şi autorisarea guvernului ţĕrei, în care se face importulŭ.

4. Aceste producte, la trecerea lorŭ prin frontieră, vorŭ fi desinfectate în comptulŭ proprietarilorŭ lorŭ şi în presenţa medicului veterinarŭ respectivŭ.

In ceea-ce privesce exportulŭ şi transitulŭ seului topitŭ şi a lânei spălate séu tratate cu varŭ, împachetate în sacĭ séu în baloturĭ, nu e necesitate a se cere autorisarea d-lui guvernatorŭ teritorialŭ din Cernăuţĭ, nicĭ sĕ fie desinfectate şi însoţite de certificate de provenienţă.

SCIRILE ḐILEI.

Foile ungurescĭ şi chiar „Agenţia Havas“ au adusŭ scirea, că *Regele României* va visita probabilŭ pe Maiestatea Sa monarhulŭ nostru *în Cluşiu*, unde se va opri în trécĕtŭ cu ocasiunea venirei sale la manevrele ce se vorŭ face în Ardealŭ, dér mai adauge, că e posibilŭ ca visita sĕ o facă în oraşulŭ *Deva*, în ţinutulŭ căruia se vorŭ face manevrele. — Cum că foile ungurescĭ dorescŭ sĕ véḑă pe Regele Carolŭ în Cluşiu e naturalŭ. Scimŭ ce rolŭ jócă *Cluşiulŭ* în Ardealŭ de unŭ lungŭ şirŭ de anĭ încóce; alegerea lui ca locŭ de întêlnire pentru capetele încoronate ar privi-o toţĭ Ungurii ca unŭ omagiu indirectŭ făcutŭ *misiunei* ce cu atâta alaiu şi cu atâta gâlceavă şi-o arógă acestŭ *centru alŭ Kulturegyletului.* Deórece însĕ nu putemŭ admite, că Regele Carolŭ va fi dispusŭ a face indirectŭ politică kulturegyletistă cu ocasiunea venirei sale în Ardealŭ, trebue sĕ credemŭ că consiliarii Maiestăţii Sale vorŭ avé bunulŭ simţŭ de a-lŭ sfătui sĕ 'şĭ alégă o altă localitate mai potrivită pentru a saluta pe monarhulŭ nostru pe pămêntulŭ ardelenescŭ.

—x—

După cum se vestesce din Londra, *faima despre mórtea lui Stanley încă nu este confirmată.* Mai multe împrejurărĭ facŭ a se crede, că faima este falsă şi se speră multŭ, că Stanley este încă în viéţă.

—x—

Ni se scrie de lângă *Calea lui Traianŭ*, cu data Iulie a. c. Ḑiua de 3 Iulie a fostŭ o ḑi de adevĕrată sĕrbătóre pentru poporulŭ românŭ din comuna *Nuşfalĕu* de lângă *Betleanŭ* (comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca), căcĭ *după o vacanţă de 20 de anĭ*, acéstă comună, de vre-o 600 de suflete, fŭ norocósă în fine a căpĕta de preotŭ propriu alŭ sĕu pe tinĕrulŭ şi zelosulŭ clericŭ absolutŭ de Pesta, d-lŭ *Ioanŭ H. Boteanu.* D-lŭ Boteanu a datŭ deja doveḑĭ despre devotamentulŭ şi iubirea ce o are faţă cu poporulŭ românŭ şi de aceea pe dreptulŭ privesce poporulŭ din Nuşfalĕu unŭ bărbatŭ de bune şi marĭ speranţe în persóna d sale. Introducerea d-lui Boteanu în noua parochiă fŭ salutată cu căldură de fiii sĕi sufletescĭ, sf. liturgiă s'a celebratŭ de d-lŭ protopopŭ tractualŭ Mihailŭ Făgărăşanu, érŭ corulŭ fŭ condusŭ cu bunŭ tactŭ de d-nii învĕţătorĭ Simeonŭ Moldovanŭ din Betleanŭ, Dinganŭ din Malinŭ şi d. teologŭ Pompeiu Făgărăşanu din Teure, ajutoraţĭ de veteranulŭ învĕţătorŭ-cantorŭ localŭ d. Iacobŭ Moldovanŭ. După ce d-lŭ Boteanu a depusŭ jurămêntulŭ solemnŭ cu mâna pe evangeliă, d-lŭ protopopŭ, care a oficiatŭ, rosti o frumósă predică despre demnitatea şi înalta misiune a preoţului, esprimându-şĭ totŭ odată bucuria şi marea speranţă ce o are în d-lŭ Boteanu, care rĕspunse de asemenea prin o frumósă cuvêntare, promiţêndŭ că va fi totdéuna cu poporulŭ sĕu, pentru a căruia mântuire sufletéscă şi luméscă va lucra în tótă viéţa sa. La acéstă solemnă promisiune poporulŭ a rĕspunsŭ cu urărĭ de: Sĕ trăéscă. A urmatŭ în fine unŭ prânḑŭ comunŭ la ospitala masă

a judelui comunalŭ, Stefanŭ Boloşŭ, ridicându-se mai multe toaste. D-lŭ notarŭ de cercŭ Georgiu Micu rosti poporului unŭ frumosŭ discursŭ în casa parochială, îndemnându-lŭ sĕ sprijinéscă pe noulŭ preotŭ; totŭ în sensulŭ acesta vorbì şi d lŭ Gavrilŭ Popŭ, fostulŭ administratorŭ alŭ Nuşfaléului, luându-şĭ rĕmasŭ bunŭ dela poporulŭ administratŭ de d-sa. — *Unŭ participantŭ.*

—x—

„Naţiunea“ scrie, că în urma depunerei esamenului de liberă practică, d. doctorŭ *Emilŭ Puşcariu*, doctorŭ în medicină dela facultatea din Pesta, a obţinutŭ autorisaţia juriului universitarŭ din Bucurescĭ de a practica medicina în România.

—x—

Junimea română din Făgăraşŭ şi jurŭ va da o *petrecere de véră* împreunată cu *producţiune literară-musicală* în 31 Iuliu st. n. a. c. în hotelulŭ „Lauritsch“ în favorulŭ societăţii „Progresulŭ“ din Făgăraşŭ. Inceputulŭ la 8 óre séra. Preţulŭ intrărei: pentru o persónă 1 fl. pentru o familiă 2 fl. *Comitetulŭ arangiatorŭ.* In pausă se vorŭ juca jocurile istorice „Căluşarulŭ şi Bătuta“. Ofertele marinimóse se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ chita pe cale ḑiaristică. *Programulŭ*: I. a) *Reîntórcerea rândunelei* b) *Uite Mama.* Cântece esecutate de corulŭ junimei. II. *Controversa*: „Este omulŭ mai fericitŭ în stadiulŭ primitivŭ, séu fericirea progreséză în raportŭ cu civilisaţiunea“, partea I susţinută de Valeriu Comşia cleric. curs. IV-lea, partea II susţinută de Davidŭ Chiujdea cl. curs. III-lea. III. *Declamaţiune* din „Povestea Vorbei“, de Nicolau Ludu învĕţătorŭ. IV. *Solo de flaută*, esecutatŭ de V. Comşa cu acompaniamentŭ. V. *„Cucuruzulŭ“* esecutatŭ de corulŭ junimei. VI. a) *„Visulŭ meu“*, esecutatŭ de Ioanŭ Bârsanŭ clericŭ de curs. III-lea cu acompaniamentŭ de violină. b) *„Te-ai dusŭ iubit'o“*, esecutatŭ de Corneliu Popŭ de Galaţĭ stud. absolutŭ cu acompaniamentŭ de violină. VII. *„Doina“*, solo de flaută cu acompaniamentŭ esecutată de Ios. Morariu t ol. abs. VIII. a) *Coróna cufundată*, b) *In pădure.* Cântece esecutate de corulŭ junimei.

† Aronŭ Florianŭ.

Ḑiarele din Bucurescĭ ne aducŭ trista scire, că bĕtrânulŭ ardeleanŭ *Aronŭ Florianŭ*, veteranulŭ apostolŭ alŭ învĕţĕmêntului public în România a încetatŭ din viéţă Dumineca séra, în vîrstă de 90 de anĭ. Regretatulŭ profesorŭ de istoriă, eforŭ alŭ şcólelorŭ şi membru în consiliulŭ permanentŭ din ministeriulŭ instrucţiunei din Bucurescĭ, lăsă pe urmă-i mai multe generaţiunĭ, carĭ au învĕţatŭ dela dênsulŭ iubirea de ţéră. Fiă-i memoria eternŭ neuitată!

Aronŭ Florianŭ s'a născutŭ la 1805, în Transilvania. A trecutŭ clasele primare în Sibiiu, gimnasiulŭ în Blaşiu, şi studiele academice la universitatea din Pesta. La 1827 junele Aronŭ trecù în Ţéra românéscă, fù învĕţătorŭ la şcóla din Golescĭ, la 1831 devenì profesorŭ şi inspectorŭ la şcóla publică din Craiova, în 1833 fù permutatŭ la colegiulŭ Sf. Sava în Bucurescĭ, în 1847 fù numitŭ revisorŭ generalŭ de şcóle districtuale. In 1848 luă parte la mişcarea naţională din România, ér în 1849, în urma prigonirilorŭ pornite de străinĭ contra Transilvănenilorŭ în România, trecù în Transilvania, unde primì redacţiunea ḑiarului „Telegrafulŭ Românŭ“, întemeiatŭ de Episcopulŭ Şaguna în Sibiiu. In curêndŭ fù numitŭ împreună cu Iónŭ Maiorescu redactorŭ pentru textulŭ românŭ alŭ „Fóiei legilorŭ imperiale“ din Viena. Aci petrecù până la încheiarea tractatului din Parisŭ, în urma rĕsboiului Crimeei.

In 1857 se'ntórse în România, ca profesorŭ la colegiulŭ Sf. Sava, în 1862 fù trecutŭ ca profesorŭ de Universitate la facultatea de litere şi filosofiă, unde propuse istoria. In 1865 s'a retrasŭ la pensiă, fiindŭ bĕtrânŭ şi obositŭ de lucru.

Aronŭ Florianŭ a scrisŭ următórele opere: »Catechismulŭ omului creştinŭ, moralŭ şi socialŭ«, premiatŭ cu o medaliă de 50 galbinĭ; „Elemente de geografiă“; „Elemente de istoria vechiului şi noului testamentŭ«, »Ideiă repede despre istoria ţĕrei românescĭ«; »Manualŭ de istoria ţĕrei românescĭ“; »Catechismulŭ religiunei ortodoxe“; »Patriarchii«, carte de lectură, trad. din limba francesă; »Dicţionarŭ franceso-românŭ«, două volume marĭ, lucratŭ împreună cu Poenaru şi Hill; „Elemente de istoria universală«. A colaboratŭ în 1835 la »Curierulŭ Românescŭ“, a publicatŭ în 1838, în unire cu Hill, ḑiarulŭ cotidianŭ „România«, în 1836 a redactatŭ fóia literară „Museulŭ Naţionalŭ“.

Aronŭ Florianŭ a suferitŭ multe. In 1848 guvernulŭ provisoriu alŭ Românieĭ l'a numitŭ administratorŭ alŭ districtelorŭ Ilfovŭ şi Doljŭ, dér intrândŭ Ruşii şi Turcii în ţéră, Aronŭ Florianŭ trecù în Transilvania la Sibiiu. Isbucnindŭ revoluţia Ungurilorŭ, fù numitŭ secretarŭ şi apoi membru alŭ comitetului românŭ de pacificare. După căderea Sibiiului în mânile Ungurilorŭ, Florianŭ trecù în România, unde fù arestatŭ de Ruşĭ şi ţinutŭ în închisóre patru lunĭ. Apoi fù expatriatŭ 9 anĭ, ér după tractatulŭ din Parisŭ se întórse în ţéră cu ceilalţĭ exilaţĭ. Dela 1862—1871 fù membru alŭ consiliului permanentŭ de instrucţiune, când apoi se retrase în viéţa privată.

Aronŭ Florianŭ a deşteptatŭ, ca profesorŭ, în junimea română nu numai interesulŭ ce trebue sĕ-lŭ aibă fiă ce Românŭ pentru istoria naţională, ci şi simţĕmintele religióse, morale, naţionale şi peste totŭ simţulŭ comunŭ de solidaritate românéscă.

Administraţia ungurésca.

Intr'o fóiă din Peşta, care de câteva ḑile biciuesce cumplitŭ, şi cu dreptŭ cuvêntŭ, abusurile administraţiunei unguresci, cetimŭ următórea mărturisire a unui funcţionarŭ administrativŭ superiorŭ din provincià:

„Eu nu potŭ procede, precum îmĭ ordonă legea şi consciinţa mea. Décă nu'mĭ acomodezŭ activitatea mea pretenţiunilorŭ politicei dominante, nu numai că sunt desaprobatŭ la fiecare pasŭ, nu numai că ministrulŭ şi fişpanulŭ îmĭ facŭ insuportabilă posiţiunea, ci sunt supusŭ a fi, dreptŭ pedépsă, transferatŭ orĭ suspendatŭ. Urmarea naturală a acestei împrejurărĭ e, că cei mai mulţĭ funcţionarĭ administrativĭ se aruncă orbesce în braţele curentului politicŭ.“

Cei naivĭ, carĭ totŭ mai speră, că va fi odată o administraţiune bună ungurésca, sĕ şi'o însemne bine acéstă mărturisire a unui funcţionarŭ ungurescŭ.

Programa şcólei de fete cu internatŭ

a Associaţiunei Transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, în Sibiiu.

(Urmare.)

Classa III-a. 1) *Religiunea şi morala*, conformŭ dispoşiţilorŭ făcute de autorităţile confesionale. 2) *Limba română*, 3 óre: Repetiţiunĭ din sintactică; proposiţia compusă; periodele. Esercìţii în facerea de epistole şi acte oficiale mai obicĭnuite; descrierĭ şi naraţiunĭ; în legătură: noţiunĭ generale despre stilŭ. Recitărĭ de poesii. Teme în scrisŭ. 3) *Limba maghiară*, 3 óre: Verbulŭ a avé; conjugarea verbelorŭ în indicativŭ, conjunctivŭ, optativŭ şi a verbului ausiliarŭ în conjunctivŭ şi optativŭ. Cetire şi traducere de piese din cartea de cetire; reproducerea cuprinsului celorŭ cetite. Recitărĭ de poesii. Lucrărĭ scripturistice în scólă şi acasă. 4) *Aritmetica*, 3 óre: Repeţirĭ despre frângerile comune şi decimale; mĕsurĭ şi monete, regula de trei, calcularea intereselorŭ. 5) *Fisica*, 2 óre: In legătură cu esperimentele: însuşirile generale ale corpurilorŭ; echilibru, mişcare şi repausŭ, căldură, lumină, magnetismŭ, electricitate; fenomenele atmosferice. 6) *Geografia*, 2 óre: Complectarea cunoscinţelorŭ din geografia matematică şi fisicală. Geografia Europeĭ şi a celorlalte continente· noţiunĭ elementare de geologiă. 7) *Istoria*, 3 óre: Faptele principale din istoria universală, cu deosebită consideraţiune a desvoltării culturale a genului omenescŭ. 8) *Lucrau de mână*, 2 óre: broderiă de albiturĭ şi cusătură de albiturĭ. 9) *Desemnŭ*, 2 óre: Desemnŭ de plante, de figurĭ animalice şi omenescĭ; peisage cu şi fără umbre. 10) *Caligrafia*, 2 óre: Scrierea cu litere latine şi germane. 11) *Musica vocală*, 2 óre: scale dure şi moi, esercìţii în cântare cu 1, 2, şi 3 vocĭ; esercìţii în nimerirea tonurilorŭ.

Classa IV-a. 1) *Religiunea şi morala*, conformŭ dispoşiţiunilorŭ făcute de autorităţile confesionale. 2) *Limba română*, 3 óre: In legătură cu cetirea de piese alese de autorĭ, date despre autorii mai însemnaţĭ în literatură: cronicarĭ, istoricĭ, gramaticĭ şi poeţĭ. Teme libere: biografii, descrierĭ, asemĕnărĭ şi deosebirĭ. Teoria stilului. In fie-care lună o lucrare scripturistică în scólă şi acasă. 3) *Limba maghiară*, 3 óre: Traducere de piese alese din cartea de cetire şi reproducerea liberă a cuprinsului. Din gramatică: conjugarea verbelorŭ factive şi potenţiale. Din istoria literaturei: Csokonay, Kisfaludy, S. Kazsinsczy, Kölesey, Tompa, Petöfi, Vörösmárty, Arany, Kisfaludy K., Szigligeti, biografia lorŭ şi recitărĭ din poesii. Teme scripturistice în scólă şi acasă. 4) *Aritmetică*, 3 óre: Regula catenară, calcularea intereselorŭ după interese; cunoscinţe despre institutele de asigurare şi casele de economii. 5) *Comptabilitate*, 2 óre: Liniamentele comptabilităţii simple. Purtarea de registre. 6) *Chemia*, 2 óre: Despre elementele oxigen, nitrogen, hidrogen, carbon, şi combinaţiunile lorŭ mai de căpetenià. Metalele mai principale. Despre compositiunea chemică şi despre modulŭ de preparare a alimentelorŭ omenescĭ (carne, lapte, ouĕ, pâne). 7) *Legumăritŭ*, 1 óră: Despre viéţa plantelorŭ în generalŭ şi în specialŭ despre condiţiunile de vegetare ale legumelorŭ; lucrarea pamêntului; cultivarea legumelorŭ mai obicĭnuite; cultura cânepei; demonstraţiunĭ. 8) *Economia casnică*, 1 óră: procurarea şi conservarea lucrurilorŭ trebuinciόse în familiă; despre locuinţe, îmbrăcăminte, nutremêntŭ; datorinţele morale ale stăpânei de casă. 9) *Istoria*, 3 óre: Istoria Ungariei din timpurile cele mai vechĭ, până aḑĭ. Desvoltarea istorică a instituţiunilorŭ şi constituţiunei patriei. 10) *Lucru de mână*, 2 óre: Esercìţii în confecţionarea rufelorŭ. 11) *Desemnŭ*, 2 óre: Desemnarea de plante, de figurĭ animalice, omenescĭ; peisage cu şi fără umbre. 12) *Musica vocală*, 2 óre: scale dure şi moi, esercìţii în cântare cu 1, 2, şi 3 vocĭ, esercìţii în nimerirea tonurilorŭ, cunóscerea sistemului notelorŭ şi semnelorŭ musicale.

Limba germană, ca obiectŭ de învĕţĕmêntŭ facultativŭ, a fostŭ învĕţată de tóte elevele, dându-se pentru fie-care clasă lecţii separate în câte 2 óre pe sĕptĕmână; conversaţia s'a urmatŭ în óre anumite sub conducerea guvernantei. La *limba francesă* au participatŭ 21 eleve, carĭ, despărţite în două cursurĭ, au luatŭ câte 2 lecţii pe sĕptĕmână, făcêndŭ esercìţii în cetire, în gramatică,

---

FOILETONU.

(13)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

IV.

Schitulŭ fetelorŭ nobile.

Veneţia, ajutată de Fiametta, îmbrăcase o rochiă splendidă de brocarŭ brodată cu aurŭ şi împodobită cu pietre preţióse după cum scosese moda florentinulŭ Cosma de Medicis, omŭ ciudatŭ, care găsea mijloculŭ sĕ fie totŭ într'o vreme unŭ politicŭ mare, — unŭ mare cetăţênŭ — părintele patriei — şi celŭ d'ântêiu comerciantŭ din lume.

Tênĕrulŭ Felice Badoer, cu totŭ aplombulŭ lui, încremeni când se vĕḑù în faţa Fiicei Adriaticei. Se ului.*) In locŭ de salutarea îngâmfată pe care o pregătise, puse unŭ genunchiu în pămêntŭ şi ḑise cu tonulŭ celŭ mai cuviinciosŭ:

— Dómnă, dogele Francesco Foscari trimeţêndu-mĕ la dta, mĭ-a făcutŭ o onóre de care negreşitŭ sunt prea nevrednicŭ. Potŭ spera, dómnă, că vei binevoì a'mĭ primi cererea?

Tótă tinerimea d'aurită din Veneţia, din care unulŭ din specimenele cele mai isbutite era Felice Badoer, toţĭ leneşii muşterii ai casinului din piaţa Sf. Marcu s'ar fi miratŭ décă l'arŭ fi pututŭ vedé pe tênĕrulŭ acesta sfricatŭ cu ce aerŭ de respectŭ ţinuse discursulŭ acesta micŭ.

Fiica Adriaticei rĕmase o clipă nemişcată şi mută. In sfîrşitŭ rĕspunse numai vorbele acestea:

— Sunt prea umila servitóre a Senatului.

Felice Badoer se sculă salutândŭ, ca cum ar fi luatŭ actŭ de vorbele ḑise de Veneţia. Insĕ, după cum ḑisese Martinengo, tênĕrulŭ acesta era celŭ mai mare nebunŭ din Italia. Nu putea păstra multă vreme atitudinea cavalerésca ce'i impusese vederea Veneţiei. Invêrtindu-se într'unŭ piciorŭ, după obiceiulŭ lui, lucru care făcuse ca elŭ sĕ aibă celŭ mai mare succesŭ prin casine, se găsì de odată, spre marea lui bucuriă, în faţa unei oglinḑi de Murano pusă între două ferestre. Incepù sĕ se uite în-tr'ênsa şi sĕ zimbéscă dalmatica*) de mătase care se cam ghemuise.

— Negreşitŭ că te plictiseşti multŭ aci? ḑise Felice învîrtindu-se înc'odată într'unŭ piciorŭ ca o sfirlează pe care o umflare neaşteptată de vêntŭ o asvêrle deodată dela nordŭ la sudŭ.

— Din potrivă, în casa acésta am petrecutŭ ḑile prea fericite, şi, orice s'ar întêmpla, am sĕ'mĭ aducŭ aminte totdéuna de colţulŭ acesta de pămêntŭ fericitŭ pe care speramŭ sĕ nu'lŭ părăsescŭ nicĭodată.

— Hai!! ḑise Felice tresărindŭ.

Figura'i mai multŭ copilăréscă luă deodată unŭ aerŭ de mirare mare, atâtŭ de multŭ se ingrija de persóna lui. Insĕ acésta ţinù numai o clipă. Trăsurile'i graţióse se iluminară curêndŭ de unŭ zimbetŭ şi ḑise ridicândŭ din umĕrŭ:

— Pricepŭ. D-ta nu eştĭ încă iniţia'tă în tóte plăcerile ce'ţĭ reservă Veneţia. Negreşitŭ că ai vĕḑutŭ numai din depărtare palatulŭ ducalŭ şi piaţa Sf. Marcu?!

— Nicĭ atâtŭ. De când am intratŭ în casa acésta, nicĭodată nu mĭ-a călcatŭ piciorulŭ afară.

— Şi te găseştĭ fericită?

— Prea fericită, şi din chilia mea m'am gânditŭ numai la Dumneḑeu.

— Fiind-că nu cunoscĭ Veneţia şi petrecerile ei! — ḑise Felice Badoer aprinḑêndu-se. — Oh, Veneţia, paradisŭ alŭ lumii, pămêntŭ făgăduitŭ alŭ bucuriilorŭ tinereţei, templu alŭ plăcerilorŭ! Peste puţină vreme ai sĕ aparĭ acolo! Ai sĕ fi la sĕrbările de nóptea, pe lagune; ai sĕ figurezĭ ca suzerană în balurile din palaturile de marmoră după Canalulŭ Mare. Şi spectacolele nóstre! Inchipueşte-ţĭ c'au sositŭ din Florenţa cei mai adorabilĭ comedianţĭ!...

— Nu dorescŭ sĕ'i cunoscŭ! Tóte spectacolele d-vóstrĕ nu vorŭ întrece nicĭodată spectacolulŭ ce mi-lŭ oferă florile pe carĭ le cultivŭ chiarŭ cu mâna mea în grădina schitului.

Vesela figură a lui Felice Badoer luà érăşĭ unŭ aerŭ de mirare.

— Ḑeu, nu te pricepŭ! — ḑise elŭ descurageatŭ. — Aşŭ vré însĕ sĕ facŭ ceva care sĕ'ţĭ placă. N'aşŭ putea?..

— Póte! Ai unŭ aerŭ bunŭ!... ḑise Veneţia.

— Scumpa mea mamă pretinde, că acésta 'i singura virtute pe care am moştenit'o din familia nóstră ilustră! ḑise tênĕrulu zimbindŭ.

— Imĭ dai voiă sĕ-ţĭ vorbescŭ cu inima deschisă?

*) Zăpăcì.

*) Haină cum pórtă popii catolicĭ când oficiază.

în ortografiă, în traducere și în stilŭ. La *instrucția în piano* au participatŭ 16 eleve.

Elevele imatriculate pro 1886/87 au fostŭ: 18 în cl. I; 14 în cl. II-a; 6 în cl. III-a și 5 cl. IV. Dintre acestea au fostŭ în internatŭ 23.

Biblioteca colegiului învĕțătorescŭ alŭ scólei constă din 21 opurĭ cumpĕrate, 42 donate; biblioteca elevelorŭ constă din 29 opurĭ cumpĕrate și 12 donate. — *Colecțiunĭ* etc. Scóla posede afară de acésta pentru studiulŭ istoriei naturale: 44 table de părete zoologice, 16 botanice, herbariu cu 270 exemplare, 240 minerale simple și compuse cele mai de lipsă aparate fisicale și de chemiă; pentru studiulŭ geografiiei și istoriei diferite charte și unŭ globŭ; apoi modele grafice pentru desemnŭ și modele de caligrafiă; două clavire pentru musică și o mașină de cusutŭ pentru lucrul de mână.

Din datele ce le mai comunică direcțiunea notămŭ că „până la împlinirea unorŭ formalitățĭ" scóla funcționéză numai ca scólă privată. Scóla și internatulŭ s'au deschisŭ la 15 Septemvre 1886. S'au ținutŭ 13 conferențe lunare în afacerile institutului și o comisiă a comitetului Asociațiunei a visitatŭ scóla și internatulŭ. Serbări ale internatului au fostŭ ajunulŭ Crăciunului și și ajunulŭ sĕrbării sf. Constantinŭ și Elena, representându-se de elevele interne cu ocasiunea celei dântêiu o colindă de Crăciunŭ, ér la a doua o piesă de teatru pentru copii, în limba germană. Sem. I s'a încheiatŭ la 4 Febr. ér alŭ II-lea, începutŭ la 8 Februarie, s'a încheiatŭ la 28 Iunie 1887. Esamenele dela sfârșitulŭ sem. II-lea s'au ținutŭ la 25 și 27 Iunie sub președința d-lui vice-presidentŭ alŭ Asociațiunei Iacob Bologa.

Condițiunĭ de primire în scólă și internatŭ.

Pentru primirea în scóla civilă se cere atestatŭ de botezŭ, atestatŭ despre absolvarea claselorŭ scólei elementare, séu atestatŭ despre classa corĕspundĕtóre premergĕtóre dela o altă scólă de categoria scólei civile. In lipsa unui astfelŭ de atestatŭ primirea se face pe basa unui esamenŭ de primire.

Didactrulŭ e ficsatŭ cu 2 fl. v. a. pe lună, plătițĭ anticipando, și pentru elevele ce intră acum pentru prima dată în acéstă scólă, o tacsă de inmatriculare de 2 fl. v. a. Pentru elevele cursului complementarŭ provĕdutŭ în §, 6 al. penultimŭ din statutŭ didactrulŭ este de 5 fl. pe lună, și la prima înscriere tacsa amintită de inmatriculare.

Elevele, carĭ voiescŭ sĕ fiă primite în internatŭ, fiă eleve ale școlei civile, séu ale școlei elementare a reuniunei femeilorŭ, au sĕ se înscĭințeze de timpuriu, în totŭ casulŭ înainte de începerea anului școlasticŭ, prin părinți séu tutorĭ la direcțiunea școlei, pentru a se puté face disposițiile necesare. Taxa este pentru elevele ce urméză cursulŭ normalŭ 22 fl. v. a., ér pentru cele ce urméză cursulŭ complementarŭ 25 fl. v. a. pe lună, plătițĭ înainte, cuprindĕndu-se în acéstă sumă și didactrulŭ, și adăugĕndu-se și aicĭ, pentru cele ce intră pentru întâia óră în internatŭ, taxa de înmatriculare, amintită mai susŭ. Cărțile trebuinciόse, materialulŭ de scrisŭ, de desemnŭ, de lucru de mână, se înțelege, nu suntŭ cuprinse în taxa amintită, ci cheltuelile reclamate în acéstă privință se pórtă de părinți, întocmai precum totŭ de dênșiĭ se pórtă și cheltuelile pentru îmbrăcăminte, și încălțăminte, pentru instrucțiune în musica instrumentală și în limba francesă.

Taxele pentru instrucțiunea în piano suntŭ de 2 categorii: a) décă o elevă voesce sĕ ia órele singură, se computá, la 2 óre pe sĕptĕmână, taxa de 9 fl. pe lună; décă 2 eleve împreună iau instrucția în aceeașĭ óră, taxa se computá, la 2 óre pe sĕptĕmână, cu 6 fl. de elevă; séu b) decă o elevă voiesce sĕ ia órele singură, se computá, la 2 óre pe sĕptĕmână, taxă de 6 fl. pe lună; décă se întrunescŭ 2 eleve în aceeașĭ órŭ, taxa se computá, la 2 óre pe sĕptĕmână, cu 5 fl. pe lună de elevă. — Pentru instrucțiunea în limba francesă, câte 2 óre pe sĕptĕmână, se computá pe lună câte 1 fl. 50 cr. de elevă. — Tóte taxele se plătescŭ direcțiunei școlare, care remuneréză pe instructorĭ. Fiindŭ eleve mai multe în internatŭ, carĭ reflectéză la conversație în limba francesă, se va angaja o persónă capabilă pentru conversațiunea acésta, fiindŭ, pentru conversație în limba germană și maghiară, chiar până acum făcute disposițiunile necesare.

Elevele, carĭ vorŭ sĕ fiă primite în internatŭ mai au sĕ aducă cu sine: 1 țolŭ pe saltea, unŭ covorașŭ la patŭ, 2 perinĭ, 4 fețe de perinĭ, o plapomă séu țolŭ de coperitŭ, 4 ciarșafurĭ (lințolurĭ, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi: cuțitŭ, furculiță, lingură, linguriță, perie de dințĭ, săpunŭ și doi peptenĭ, carĭ tóte rĕmânŭ proprietatea elevei.

Afară de aceste schimburile de trup séu albiturile, câte 1/2 duzină din fiecare, ciorapĭ și batiste (mărămĭ) câte 1 duzină și încălțămintea trebuinciόsă. Câtŭ pentru toalete nouĕ, părinții și tutorii suntŭ consiliațĭ a nu face de aceste pentru copilele lorŭ, căcĭ pentru a obține o uniformitate în îmbrăcăminte pentru tóte internele, acele toalete, cu prețurĭ moderate, se potŭ face aicĭ, prin îngrijirea direcțiunei internatului.

Hĕghigŭ, 12 (24) Iulie 1887.

Domnule Redactorŭ! Sâmbătă nóptea 11 (23) Iulie spre Duminecă s'a descărcatŭ peste comuna nóstră între órele 12 și 1 după miedulŭ nopței o furtună îngrozitóre, cum abia își aducŭ aminte bĕtrânii noștri sĕ fi mai vĕdutŭ. Inainte de órele 12 cerulŭ era seninŭ. Nicĭ semnŭ de norŭ nu se dărea pe firmamentŭ. Zăpușela însĕ era atâtŭ de mare încâtŭ locuitorii satului nu puteau dormi. Deodată însĕ cerulŭ se acoperi de norĭ groșĭ, carĭ îlŭ întunecară atâtŭ de tare încâtŭ nu-țĭ puteai vedé nicĭ degetulŭ. Numai la lumina fulgerilorŭ, carĭ urmară imediatŭ după grămădirea norilorŭ puteai vedé obiectele de prin prejurŭ. Furtuna deveni atâtŭ de înfricoșată în scurtŭ timpŭ, încâtŭ chiarŭ și vitele, carĭ pășceau pe câmpŭ se adunară în grupe, tremurau și sbierau de frică. Credea omulŭ, că acum se împlinesce scriptura, că adecă vomŭ fi prăpădițĭ cu focŭ și cu pucióśă.

Trăsnetulŭ cădŭ în turnulŭ bisericei nóstre rom. gr. or. cu atâta putere, încâtŭ se scuturară ferestrile și ușile caselorŭ. Tóte țiglele de pe turnŭ și jumĕtate acoperișulŭ bisericei cădură. Căpriorii se sbrănțuiră și însășĭ din crucea din vĕrfŭ, care era duplă, se topi o parte. Trăsnetulŭ a străbătutŭ și în biserică până la părętele, care desparte (în biserică) loculŭ bărbațilorŭ de alŭ femeilorŭ. Pagubă în biserică n'a causatŭ trăsnetulŭ decâtŭ numai atâtŭ că a sbrĕnțuitŭ puținŭ ușa bisericei. Paguba causată însĕ la turnŭ și la acoperișŭ se urcă peste 300 fl. Mulțămită cerului, că furtuna a fostŭ împreunată cu o plóiă torențială, căcĭ altmintrerĭ putea sĕ ardă biserica întrégă, și póte și satulŭ. *N. N.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

AGRAM, 27 Iulie. — Representanța orașului Petruvaradin a fostŭ disolvată din motive necunoscute.

ROMA, 27 Iulie. — Cercurile vaticane conchidŭ la unŭ actŭ mai nou plinŭ de însemnătate din partea Papei, care va împuternici pe clericalĭ sĕ participe la alegerĭ politice.

PETERSBURG, 27 Iulie. — Prima pornire din portŭ a nouei corăbii cuirasate „Alesandru" s'a făcutŭ în presența Țarului.

DIVERSE.

Logodnă. — D-lŭ *Teofilŭ G. Grigorescu*, învĕțătorŭ în Bistrița, și-a încredințatŭ de viitóre soțiă pe d-șóra *Cornelia Anca* din Sânte-jude.

Două dómne din lumea mare arestate la Parisŭ. — In diarele parisiane găsimŭ următórele amĕnunte cu privire la o afacere fórte ciudată asupra căreia planéză pentru momentŭ unŭ misterŭ absolutŭ. Étă cele petrecute la Parisŭ: Pe la ora 12 de diminéță, unŭ inspectorŭ observă două dómne, carĭ, după înfățișare și mersulŭ lorŭ, îi părură suspecte. Elŭ le urmă mergĕndŭ după dênsele prin magasinele Louvre, dela articole de Paris la compartimentulŭ unde se vêndŭ dantele. Convingerea luĭ fu făcută și le arestă. Una din ele se declară că este o persónă din lumea mare din cele mai cunoscute și cealaltă că este soția unui generalŭ de artileriă, damă de companiă a celei dântêiu. Făcêndu-li-se perchisiția, se găsiră asupra celei d'a doua, printre obiectele plătite, diferite alte obiecte carĭ nu fuseseră plătite, mai cu sémă flacóne cu parfumăriă, unŭ porte-carte de fildeșŭ pentru cărțĭ de visite și unŭ pachetŭ de dantele. Cea dântêiu avé asupră-i o sumă de 1950 lei. Conduse la comisariatulŭ de poliția din strada Villedo, dama de companiă fu cea dântêiu desbrăcată. — „Nu mĕ vei sili sĕ mĕ desbracŭ și eu!" dise atuncĭ dómna din lumea mare. Cu tóte protestările ei, ea trebui sĕ se supună. Rĕmase numai în corsetŭ. Nu se mai descoperi nimicŭ altă decâtŭ ceea ce s'a găsitŭ la Louvre. Eta esplicațiunea dată de dama de companiă: „Ne duseserămŭ la Louvre ca sĕ cumpĕrămŭ câte ceva. Când vedeamŭ câte ceva care-mi păré că este necesarŭ dómnei, îi atrăgeamŭ atențiunea, atuncĭ dênsa-mĭ rĕspundea: „Adauge-le la cele ce am mai cumpĕratŭ." Credeamŭ că tóte obiectele pe carĭ le luamŭ astfelŭ vorŭ fi plătite la cassă de dómna." Cele două dómne fură puse în libertate provisoriu. Se făcu o perchisiția la otelulŭ unde trăseseră. S'au luatŭ tóte obiectele nouĕ spre a se vedé de unde provinŭ. Ancheta se urméďă asupra diferitelorŭ puncte ale afacerei. Diarulŭ din care se estragŭ cele ce precedŭ, încheie astfelŭ: Ne găsimŭ óre în presența unui nou casŭ de cleptomaniă séu a unei neînțelegerĭ ciudate? Ancheta va stabili acésta; dér, în orĭ ce casŭ, este inadmisibilŭ, față cu situația de avere a persónei alŭ căreia nume se află amestecatŭ în acéstă ciudată afacere, ca sĕ fiă vorba de unŭ furtŭ vulgarŭ, precum se întêmplă mai pe fiecare di în marile magasinurĭ de noutățĭ.

Unŭ casŭ de bólă estraordinară. — Aducemŭ la cunoscința medicală următorulŭ casŭ estraordinarŭ, raportatŭ de „Democratulŭ" din Ploescĭ: Stanŭ Ioanŭ-Dulgherŭ, din suburbia sf. Vasile din Ploescĭ, în diua de 14 Maiu trecutŭ, găsindu-se de față la casa decedatului Niță Manu, pe când se scotea din casă corpulŭ acestuia a se aședa în cosciugŭ, venindu-i rĕu a cădutŭ josŭ și a rĕmasŭ mutŭ, și mutŭ e până în diua de astădĭ, de și de altfelŭ este peste totŭ sănĕtosŭ, dórme, mănâncă, bea, umblă și lucréză meșteșugulŭ sĕu, dér totŭ mutŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

dise fiica Adriaticei arĕtându unŭ scaunŭ tênĕrului patricianŭ.

— Voiŭ fi încântatŭ, signora.

— Lasă-ne, Fiametto! dise Veneția concediându'șĭ camerista, care până aci fusese de față la întrevederea tinerilorŭ.

Când intră érășĭ Fiametta, Felice Badoer era așa de turburatŭ cum póte sĕ fie omulŭ care în tótă viéța lui n'a avutŭ decâtŭ o ambițiune: d'a fi celŭ mai elegantŭ între toțĭ patricianii Veneției. Cu tóte acestea, după cum presimțise Veneția, discreieratulŭ acesta nu era o fire rea și Felice dise cu o adevĕrată emoțiune miresei lui:

— Mai nainte de orĭ ce, signora, sĕ-mĭ dai voiă sĕ te încredințezŭ că țiu ca sĕ rĕmânŭ pré umilulŭ și ascultătorulŭ d-tale servitorŭ. Renunțŭ decĭ de bună voiă la onórea alianței d-tale și fiindcă doresci sĕ nu părăsescĭ casa acésta, fii sigură că voiu pleda causa d-tale în fața Senatului și a dogelui Veneției, Francesco Foscari.

— Cum sĕ-țĭ mulțămescŭ vreodată? dise Veneția cu o lacrĕmă în ochĭ.

— Păstrândŭ o bună amintire de mine! dise Felice Badoer dîmbindŭ.

Și după ce dise vorbele acestea, tînĕrulŭ patricianŭ se înclină până josŭ și, după ce făcù salutulŭ celŭ mai ceremoniosŭ pe care'lŭ găsì în repertoriulŭ sĕu, se pregătì s'apuce spre ușe. Insĕ mai nainte d'a ajunge la ușe îi venì o ideiă. Felice se oprì și se scărpinà după urechiă.

Drace! ce au sĕ dică cei din casinŭ?... Așŭ! atât mai rĕu! Mĕ pricepŭ eu ce sĕ le rĕspundŭ!... își dicea elŭ în gândŭ.

— Dér ce ai? îlŭ întrebă Veneția.

— Nimicŭ, signora! rĕspunse elŭ luândŭ și deodată aerulŭ lui fanfaron. — Mĕ gândeam numai că noi amêndoi amŭ făcutŭ unŭ serviciu mare multorŭ dame marĭ din Veneția, adecă.... Hei! ce dracu vorbescŭ eu?... Mĕ iară! am... La revedere, signora.

Ca sĕ nu mai dică vreo altă prostiă închise iute ușa după elŭ și alergà după podestatulŭ Padovei, care se plimba cu pașĭ marĭ prin lungile galerii ale schitului.

— Ei bine, dise Martinengo când vĕdù pe Felice, — pe când nunta?

— Nunta, scumpe podestate, este amânată la calendele grecescĭ, séu mai bine disŭ nu se mai face! rĕspunse Felice Badoer, destulŭ de nemulțumitŭ că era silitŭ sĕ spunĕ adevĕrulŭ așa de curêndŭ.

Ochii lui Martinengo scăpărară.

— Ah, te a trimesŭ sĕ te plimbĭ! dise elŭ cu unŭ dîmbet rĕu.

— Adecă am renunțatŭ eu de bună voia mea la onórea d'a mĕ căsĕtori cu fiica Adriaticei! rĕspunse tînĕrulŭ elegantŭ pișcatŭ.

— Nu ți-a plăcutŭ? Greu eștĭ la gustŭ!

— Signora, din potrivă, este persóna cea mai adorabilă ce am întêlnitŭ vreodată, însĕ mĭ-a spusŭ că doresce sĕ-șĭ închine viéța lui Dumnedeu și cu tótă părerea mea de rĕu, n'am vrutŭ s'o silescŭ!

— Traducțiă liberă: nu i-ai plăcutŭ! Bine, unŭ altulŭ va fi mai norocosŭ! dise Martinengo depărtându-se iute.

Cum? nu cumva s'o fi gândindŭ elŭ s'o ia de nevastă? — își dise Felice Badoer părându'i rĕu că se purtase cavaleresce cu Veneția. — Ah, n'am sĕ iesŭ d'aci până nu voiu afla, décă am fostŭ trasŭ pe sfóră.

Felice Badoer începu sĕ se plimbe cu pașĭ marĭ prin galeriile schitului.

Veneția tocmai vrea sĕ se întórcă în chilia sa când intrà Martinengo. Era veselŭ, și fiindcă Veneția se uita la elŭ surprinsă și nemulțămită și ca și cum ar fi vrutŭ sĕ-lŭ întrebe pentru ce se mai întorsese, elŭ îi dise deodată:

— Bine ai făcutŭ, signora, că ai refusatŭ mâna acelui tênĕr. Elŭ nu putea sĕ se potrivéscă cu d-ta și Senatulŭ s'a înșelatŭ când l'a alesŭ. Eu voi sci sĕ-lŭ facŭ sĕ-șĭ schimbe hotărîrea.

— A! d-ta vrei . . .

— Da, dér cu o condițiă însĕ.

— Care? întrebà Veneția.

— Ca sĕ-lŭ alegĭ chiar d-ta pe bărbatulŭ d-tale. Eu mĕ legŭ sĕ facŭ pe Senatŭ sĕ-lŭ ratifice.

— Dér și sĕ vréu, domnule conte — și d-ta sci că nu este așa — cum așŭ puté sĕ alegŭ eu care din tótă nobilimea venețiană nu cunoscŭ decâtŭ o singură persónă, pe tânĕrulŭ care a eșitŭ d'aci?

— Mai cunoscĭ încă unŭ nobilŭ venețianŭ! dise Martinengo scandândŭ vorbele.

— Pe cine?

— Pe mine.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena
din 26 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100.90
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	——
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	124.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 30
Renta de hârtiă austriacă	81 35
Renta de arg. austr.	82 50
Renta de aurŭ austr.	112 80
Losurile din 1860	136.75
Acţiunile băncei austro-ungare	889.—
Act. băncei de creditŭ ung.	287.75
Act. băncei de creditŭ austr.	281.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.62
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucuresci.
Cota oficială dela 14 Iulie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91½	92¼
Renta rom. amort. (5%)	94½	95—
» convert. (6%)	88—	88½
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	103¾	104¼
» » » (5%)	88¾	89¼
» » urban (7%)	102—	103—
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	86½	87¼
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.—	15.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.50

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 27 Iuliu st. n. 1887

Bancnote romanescĭ	Cump.	8 56	Vênd.	8 60
Argint romănescŭ	»	8.45	»	8 50
Napoleon-d'ori	»	9 89	»	9.94
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.36
Imperialĭ	»	10.30	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

ABONAMENTE
la
„Gazeta Transilvaniei“

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

***Preţulŭ abonamentului este*:**

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10 37	—
Copşa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2.56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirişŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenŭ de persóne
Cluşiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Glârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	--
Cluşiu (	—	10.31	—	6.38	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	--
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicîca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10.27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4 59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6 28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicîca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ